

PARÁZS

TIB IDŐSZAKI KIADVÁNY

Vezércikk helyett

A tartalomból:

Vezércikk helyett	1
Az 1956-os Forradalom ...	2-3
Parázslík-e...	4-5
Emlékezz Európa!	6-7
Jelek, jelképek	8

Gyönyörű forradalmunk 55-ik évfordulójára azt az idézetet választottam vezércikk helyett a Bajtársaknak és minden kedves Olvasóknak, amelyre a nagyszerű magyar író Fekete István munkái között találtam rá. Címe: " Levél Bécsbe " / egy bizonyos Vilmos nevű barátjához / . Én magam csaknem szent szöveggént idézem mindenhol, minden alkalommal, ahol 1956, halált megvető srácairól, harcairól beszélhetek vagy írhatok róla.

Ennél tömörebben, tisztábban, igazabban senki de senki nem fogalmazta meg e világmegrázó forradalom célját, szépségét és hitét - a valódi változásban.

Fontos az írás dátuma, még akkor is, ha az akkori Magyarországról - különösen ezekben a harcoló napokban - levél aligha juthatott ki postai úton az osztrák fővárosba: Tehát: 1956. október 31.

" Itt nem voltak altábornagyok. Itt nem volt stratégia sem taktika, itt csak halálba menő 14-20 éves gyerekek voltak, lányok is, aki betelvéen egy istentelenség szörnyű ürességével, a jelszavak csatornaleve-

sével, a hazugság emészthetetlen maszlagával, nekik mentek felborítani a hegyet és megfordítani a történelmet. Eszméletlen céltudatossággal élni - vagy meghalni.

És felborították a hegyet , és megfordították a történelmet és - győzelmesen élve maradtak.... "

Murányi László

„A bűnösök között cinkos, aki néma.”

Ha a TIB nevezetű halálóban annyira bűzlik a fejétől, akkor becsületes 56-os miért akar **annak is** tagja maradni? Ha viszont hazugok a vádak, mi várhatja a bajtársakat abban a másik formációban?
(Két ló, egy nyereg...)

Az 1956-os Forradalom és Szabadságharcunk 55. évfordulójára

Már a weben is
elérhető
vagyunk!
TIB1956.HU

A kommunizmusnál kártékonyabb, veszélyesebb
embertípust nem produkált a világtörténelem”
(Szoltsenyicin)

Az első repedés a bolsevista világ rendszerén Sztálin halála után az 1953-as Berlini felkelés volt. Ez rövid epizódnak tűnt de az 1956. januári SZKP. XX. Kongresszusán Hruscsov pártfőtitkári Sztálin ellenes beszéde felnyitotta a véleménynyilvánítást tiltó zsillipeket. A Rákosi terror már magát a kommunistákat fenyegette és az akkori revizionisták, elkezdték –saját bőrüket feltve-szervezkedni ellene. Nem gondoltak arra, hogy kiszabadítják a szellemet a palackból.

E szellem minket, egyetemistákat is elért és 1956. okt.22.-én este a Műegyetem Aulájában megszövegeztük a követeléseinket. Úgy gondolom, hogy ez az este volt a Forradalom induló pontja.

A 16 pontos követelés sorsa

1956.-ban a Mélytervben dolgoztam, és ezzel párhuzamosan a budapesti Műszaki Egyetemen,

a levelező tagozaton tanultam. Ifjú lelkesedéssel és sok-sok illúzióval kiadtuk a 16 pontos követelésünket. Bár azok a pontok jól ismertek, de érdemes egyenként megvizsgálnunk, hogy lássuk, közülük melyek teljesültek.

1. A Szovjet katonai erők kivonása Magyarországból. Ez sajnos csak 35 évvel később történt meg, sok-sok küzdelem után.
2. Új választások az MDP-ben (Magyar Dolgozók Pártjában) egészen az alsó szintekig. Hívják össze a pártkongresszust. Ez mellékesen meg is történt.
3. Nagy Imre alakítson kormányt! Bocsássák el a sztálinistákat és a Rákosi idők kártevőit! Ez nagyjából megtörtént, de a Kádár-rendszer visszafogadta őket. Akik közülük változást akartak, őket vagy kivégezték, vagy bebörtönözték.
4. Történjen meg Farkas Mihály és társai nyilvános tárgyalása! Vonják felelősségre Rákosit! Ezeket, a követeléseket nem teljesítették.
5. Általános és titkos több párti választások, parlament, valamint sztrájkjog. Ez csak 35 évvel később valósult meg!
6. A magyar – szovjet és magyar – jugoszláv kapcsolatok felülvizsgálata, különös tekintettel a be nem avatkozási és meg nem támadási klauzúrára. Ez a két követelés csak 35 évvel később teljesült.
7. Az ország gazdasági rendszerének átalakítása megfelelően képesített szakemberek segítségével a nemzet képességeinek megfelelően, a megélhetési viszonyok figyelembevételével. Ez az átalakítás csak 1990 után történt meg, de nem úgy, ahogyan mi azt elképzeltük, és nem is úgy, ahogyan azt az ország érdekei megkívánták volna. Senkit sem vontak felelősségre. Az előnyös helyzetben lévő kommunisták kisajátították az állami javakat (pl. Medgyessy, Gyurcsány, Máté, Szekeres stb.) Továbbra is megtartották maguknak a gazdaság irányítását.
8. Hozzák nyilvánosságra a külkereskedelmi szerződéseket és a háború utáni jóvátételi fizetések részleteit, valamint Magyarország uránium készleteit. Ezt Németh Miklós tette meg, aki miniszterelnök volt 1989-90-ben, és aki bejelentette, hogy Magyarország államadóssága 21 milliárd US dollár. Az uránügy elsikkadt.
9. Az ipari normák felülvizsgálata, a bérigények alapos elemzése, a minimálbér megállapítása. Ezekkel, az ügyekkel sem akkor, sem pedig később nem foglalkoztak. A későbbi „vad kapitalizmus” idején ezeket, az ügyeket már ilyen módon értelmezték.
10. Megszabott kötelező kvóták megállapítása és az egyéni gazdálkodók számára megfelelő támogatás nyújtása, hogy egyenlő alapon meghatározott mennyiséget szolgáltatassanak be az állami szervezeteknek mind a mezőgazdasági termékekből, mind pedig a használatokból olyan áron, amilyeneket az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek részére szabtak meg. Eredmény: ugyanaz min a 9. pontban.
11. A politikai és gazdasági perek felülvizsgálata független (nem államilag kinevezett) bíróságok által. Az összes igazságtalanul elítélt fogoly szabadon engedése, valamint a foglyok és deportáltak hazaszállítása a Szovjetunióból. Ez akkor nem teljesült, és 1990-ig is csak 99 százalékuk szabadult.
12. Teljes gondolat- és szólásszabadság, szabad rádió, MEFESZ (Magyar Egyetemi és Főiskolai Egyesületek Szövetsége), újságok, valamint annak lehetővé tétele, hogy mindenki megismerhesse a rá vonatkozó titkos személyi iratokat. Ezek a követelések sem teljesültek, mert ifj. kisjenői Antall József kormánya, amely Antall 1993. december 12.-én bekövetkezett haláláig volt hatalmon, nem tisztította meg a tömegtájékoztatót. A média nyolcvanöt százaléka még mindig a szocio-liberálisok kezében van.

Már a weben is
elérhető
vagyunk!
TIB1956.HU

A kommunistáknál kártékonyabb, veszélyesebb
embertípust nem produkált a világtörténelem”
(Szoltszenyicin)

13 Sztálin-szobor eltávolítása (ezt a követelést 1956. október 22.-ének éjjelén fogalmaztuk meg), és emlékmű állítása az 1848-49. évi forradalom tiszteletére. A szobrot másnap ledöntöttük.

14 Új címer megfelelő jelképekkel, hagyományos egyenruha a magyar honvédségnek (tiltakozásul a szovjet stílusú egyenruha ellen), március 15. nemzeti ünneppé nyilvánítása, október 6. nemzeti gyásznapra rendelése, és iskolai szünnap elrendelése ezeken a napokon. Ez a két követelés csak 1990-ben teljesült.

15 Szolidaritás a lengyel néppel (ez egy nappal azt követően történt, hogy Gomulát megválasztották; és aggodalom volt világszerte az esetleges szovjet beavatkozás miatt). Ez rövid ideig tartott, és az aggodalom nem volt alaptalan.

16 Hallgatói konferencia összehívása október 27.-ére, hogy megvitassuk a követeléseket. A konferencia összeült, de ennek ma már nincs jelentősége.

A vívmányokat két szakaszra bonthatjuk. Az első 1956-tól 1989-ig tartott. Ebben az időszakban a 16 követelés közül kettő teljesült. A második szakasz az 1990 utáni idő, amikor a többi követelés közül nyolc valósult meg, és a többi nyolc még várta magára.

A Kádár időkben gyakorlatilag semmi sem valósult meg. 1990 után legalábbis volt néhány jelentős eredmény. Az élet azonban olyan újabb problémákat teremtett, amelyeket nem láthattunk előre. Ha ma megkérdeznék tőlem, a diákok követeléseinek mekkora része teljesült, a 22-es csapdjába kerülnek. Jóllehet a 16 pont nagy részét megválaszolták, mégis úgy érzem, hogy a Kádár rendszer alatt legalább volt egy álmom, azt gondoltam, hogy ha meg nem is élem a bolsevizmus halálát, a magyar történelem színpadáról még az én életem során mindörökké eltűnik.

Szerencsére, amikor egy-egy opportunist azzal az érveléssel próbál letorkolni, hogy semmi mást se tehattünk volna, hivatkozhatom a csehek példájára: a törvényhozás náluk megtiltja, hogy a korábbi kommunisták közhivatalban kapjanak alkalmazást öt éven belül!

1956. október 24.-én az EFIB bizottságba jelöltek, amelynek székhelye a Pesti Barnabás utcában, a volt piarista gimnáziumban volt. Az elméleti vitákon felül számos fontos akcióban vettünk részt. Október 31.-én azt észleltük, hogy az ÁVO elhagyta a Belügyminisztériumot. Így az épületet az egyetemi ifjak foglalták el és őrizték.

Csoportomból másodmagammal, írásos paranccsal, a minisztérium épületébe küldtek. Az volt a feladatunk, hogy keressük meg és dolgozzuk fel az ÁVO bűnös tevékenységeit ismertető okmányokat és feljegyzéseket, amelyek alapján a későbbiekben felelősségre lehessen majd vonni őket. Sajnos ebből a tervből semmi sem valósult meg. Szörnyű megtorlás követte a november 4-ei szovjet inváziót. A forradalom áldozatainak száma meghaladta a 22000-et. Közülük 1940-en Budapesten, 2500-an pedig vidéken haltak meg, míg a pufajkás bandák (kommunista milícia) mintegy 150 embert ölt meg. 336 és 394 közé tehető azoknak a száma, akiket felakasztottak. De a pontos számok még ma sem ismeretesek.

November 4.-én megsemmisítettük az összes ránk vonatkozó okmányt, közöttük azokat is, amelyek engem érintettek. Szerencsémre engem mindenki csak úgy ismert, hogy Béla. Így azután azok, akiket később letartóztattak, nem tudtak ellenem tanúskodni. Naiv voltam, és úgy gondoltam, hogy szükségtelen nyugatra menekülnöm, hisz nem tudnak azonosítani, és a Kádár rendszer legfeljebb három évig fog tartani. Itthon akartam megélni a bukásukat.

1959-ben tartóztattak le, és öt rendbeli halálos elítélhetőséggel vádoltak. Szerencsére nem volt sem bizonyíték, sem pedig szemtanú, mert akik bizonyíthattak volna, vagy nyugatra menekültek, vagy pedig már felakasztották őket. A tárgyaláson tagadtam az összes vádat. A katonai ügyész halálbüntetést kért. Azzal érvelt, feltehető, hogy elkövettem a bűncselekményeket, bár ezt pillanatnyilag nem lehet bebizonyítani. Csak azt tudták bizonyítani, hogy megrögzött ellensége vagyok az államnak, és hogy nem tanúsítottam megbánást vélt cselekményeim miatt. Végül a fellebbviteli bíróság tíz év börtönre ítélte, amit le is töltöttem, mert hajlíthatatlan megrögzött bűnözőnek ítélték meg!

1969-ben engedtek szabadon a börtönből miután a teljes büntetést letöltöttem. Megpróbáltam elhelyezkedni, mint mérnök vagy tervező, de a 31 gár közül, ahol jelentkeztem egyike sem alkalmazott. Végül egy barátom juttatott munkához. Hivatalosan fizikai munkás állományba vettek fel, de a villanyszerelők munkavezetőjeként dolgoztam.

Nyugdíjba vonultam, és keserű vagyok. A Történelmi Igazságtételi Bizottságnak az alelnöke és az 1956-os Alapítvány vezetője vagyok. Tizedmagammal együtt alapítója a POFOSZ-nak (Politikai Foglyok Országos Szervezetének).

Kaptam több társadalmi és állami kitüntetést, amelyek a nemzet elismerésének jelképei. De ezektől, eltekintve, nem érzem, hogy valódi rendszerváltás történt.

Vanek Béla

Parázslík-e ennyi év után?

Ez már az ötvenötödik évfordulója annak, hogy mi – Márai Sándor szavait idézve – kiáltottunk: „Elég volt!... s aztán csend lett.” Az a kisgyerek, az újszülött, akit éppen azokban a napokban hozott világra édesanyja – ma már nagyapai korban van. Ő és az utána jövők kiáltásának-e? Nem tudom. De mi, az itt hagyottak vagy csak itt felejtettek, emlékezünk: miccsoda csodálatos élmény volt 55 évvel ezelőtt az a pár óra szabadság, amikor ki mertük mondani mindazt, ami a szívünket szorította.

És ez a frissen fölfedezett bátorság lángra lobbantott mindannyiunkat. október 23-án mindannyiunk kívánsága lett a 12, 14 vagy 16 és még több pontban összesített követelés: Mit kíván a Magyar Nemzet. – Szabadságot! Igazságot! Jogot! És Békét! És ma, ötvenöt évvel a dicsőséges önmagunkra találásunk után mit kívánunk? Szabadságot! Igazságot! Jogot! És Békét!

Szabadságot! Mert több mint két emberöltővel később majdnem ugyanott tartunk, mint akkor. Csak most éppen nem a szovjetek és a kommunisták nyomnak el, hanem a nemzetközi pénzülgarchia és kommunista kiszolgálók, akik az előző politikai hatalmasok gyerekei, unokái. – Mi változott? – A kulisszák és talán némiképp a technológia. A cél nem! Számukra van szabadság, mert azt tesznek velünk, amit akarnak. Nekünk meg megmaradt az engedelmisség szabadsága. Csak annyiban módosult, hogy „el lehet menni!” – Mint mondotta volt egy nemrégiben visszavonult, táncoskedvű miniszterelnök.

Az Igazságot követeltük. S ma van ilyen nálunk? Nincs igazság, sem igazságszolgáltatás – mert huszonegy évvel ezelőtt gyáván elfogadtuk az akkori uraink által kissé modernizált rendszert. Van hasznavehetetlen rendőrségünk, amelyet ellenünk bármikor bevethetnek, amely védi a bűnözőket, mert ez ma politikailag így helyes. Van igazságszolgáltatásunk, ahol a régi bírák ülnek, és azt osztják ki, amihez hozzászórtak. S ha valakit Joán Blumnak neveznek, akkor még a bíró szerint sem kell a törvényt betartania, hiszen nem tud magyarul – szegény... De akármelyik más sértett meg mehet a sóhivatalba, jobb esetben Strasbourgba – ahol vagy szóba állnak vele, vagy nem.

A Jogra is igényt tartottunk! De ez sem „jött be” – mint mondani szokás. Ugyanis ezt maguk alá gyűrték a „megélhetési jogászok”, az ügyvédek, akiknek létérdeke, hogy sok jogsértés legyen, hiszen a „piacról élnek” – no, nem rosszul! Ezért olyan a törvényalkotásunk, amilyen. Futószalagon termeli a bírósági ügyeket, amelyek igazi jogállamban nem is létezhetnek.

Békét szerettünk volna. Igazi békét, nem diktátumot! Erre is hiába vágyakozunk 1918 óta. Sem az ország nem kapja meg, mert állandóan hergelik, belérúgnak, megalázzák, kizsigerelik, beperlik olyanok, akik már többször kaptak jóvátételt – míg mi csak részleges „kárpótlást”, amiben szintén nem volt köszönet. Azóta elvették a lakhatás békéjét, eltűnt a biztos megélhetés békéje, oda lett a jövőbe vetett hit, megszűnt a remény, hogy a gyerekeinknek jobb lesz. „Az embernek ember lesz farkasa...” még ’56 eszméit őrzők között is sokan.

Így joggal tehetjük fel a kérdést: Parázslík-e ennyi év után?

Meggyőződésem, hogy igen!

Mert akiből eddig nem lett „megélhetési ’56-os” – abból már nem is lesz! Nincs rá „kereslet!” Az egy-két maroknyitól eltekintve. Egyszer mondta valaki, hogy minden nemzetnek meg van a joga a saját szemetjéhez. Nekünk is – sajnos. De a lelkerőt, a tartást nem a kukából, nem a szemétből merítjük. Azoktól kapjuk, aki felemelik a fejüket, és odamondják még a világ mai (pénz) urainak is:

Elég volt!

S ha nem csüggedt fejjel, elkeseredve bandukolunk a sír felé, láthatjuk, hogy vannak a fiatalabbak között is, akik ugyanúgy küzdenek a nemzet felemelkedéséért, mint mi tettük ezt azokban a dicsőséges napokban, 1956-ban.

A mai kormány szembemelve mindenkiel igyekszik letörni a pénzülgarcha uralmat – szabadságot teremtve az ország számára, hogy végre a magunk javára kamatozzék a magyar munka.

Megpróbálja kiiktatni az igazságszolgáltatásba bebetonozott, vénülő, kádári bírakat, hogy emberibb legyen a magyar ítélkezés. Egyre több „szocialista csontváz” bukik ki a gazdaság ügyeit tartalmazó iratszekrényekből, és egyre több ilyen „honatya” várja elszámoltatását. (Talán még a börtönökben is lesz hely számukra.)

Készül, formálódik egy igazabb jogrend, amelynek alapját az új alkotmány már körvonalazza. Reméljük, hogy ebbe az igazabb rendbe mi, polgárok is beletanulunk; betartjuk és betartatjuk!

A legnehezebbje azért még hátra van. A mindennapi élet békéjének megteremtése. Tisztességes bankok, tisztességes, becsületes rendőrség, tisztességes és becsületes munkaadók és ugyanilyen munkavállalók kinevelése nehéz feladat, akik egymásban partnert, nem kiszolgáltót vagy fejőstehenet látnak.

Ötvenöt évvel ezelőtt az akkori gyanakvás, félelem, hogy a másik becsap, elárul – egy csapásra, percek alatt megszűnt! Mert legyőztük a félelmet. Ki emlékszik rá – mily szabadon karoltunk egymásba, amint a Kossuth térre vonultunk. Milyen vidáman kiabáltunk föl a környező ablakokból kihajolóknak, hogy tegyék ki a magyar zászlót. Egyikünk sem félt odaszólni, hogy a Rákosi címert vágják ki a zászlóból, és senki sem óvatoskodott, hogy ezt azért talán – mégse. Ollót, bicskát fogott, és kivágta az oda nem illő jelet!

Rettegésben nem lehet élni. A gyanakvás lelkünket öli meg, s ennek következtében mi is olyanokká válunk, mint aiktől rettegünk. Ettől kell megszabadulnunk.

Ezért kell szítani a parazsat, hogy ebből mások is tüzet éleszthessenek. A még ma is aktív '56-osok számára nem lehet szebb feladat, mint a parázsló hitnek, az erős reménynek a tovább adása a ma küzdőknek. „Figyeljete! Érdemes amit tesztek, mert ezzel jutunk előbbre, ettől a lelkiségtől leszünk, lesztek gazdagabbak, bátrabbak és szabadok! Isten minket úgy segítjen!

2011. október 23.

v. Hajdú Szabolcs

A kommunistáknál kártékonyabb, veszélyesebb embertípust nem produkált a világtörténelem”
(Szoltsenyicin)

EMLÉKEZZ EURÓPA! – És ne felejts Magyarországot!

A két első szó a mottója annak a plakátkiállításnak, amely közel ötven nagy-méretű, színes plakáton mutatja be nyomorúságunkat 1945-től...tegnapelőttig. Meddig is? No, ez jó kérdés...

Székely Kornél A.D. grafikus művész kiállításával köszöntötte a Honvédelmi Minisztérium az 1956-os Forradalom és Szabadságharc 55-ik évfordulóját, és rendezte meg a „Honvédség és Társadalom 1956” előadás sorozatot a Stefánia palotában.

A szépszámmú meghívott között sok „ötvenhatos” is jelen volt. És a kiállított képek felelevenítették az „öregekben”, milyen volt is a mi világunk ’56 előtt, s majd utána is évekig. Mily galád volt Rákosi, majd Kádár rendszere, míg a hatvanas évek közepétől a nagy többség elfogadta a helyzetét, és nem lázongott a „rendszer” ellen. A későn-született látogatók döbbenet nézték mindazt, amiről semmit nem hallottak az iskolában vagy odahaza. A hordágyon fekvő vádlottat a vészbíróság előtt... mintha csak napjaink Képiró Sándor ügyéről készült volna egy felvétel.

Az előadásokat Szelekovszky Ernő, a HM Társadalmi kapcsolatokat ápoló szervezet elnöke fogta össze. Szarka Gábor a HM kabinetfőnöke üdvözölte Hende Csaba honvédelmi miniszter nevében a megjelenteket és az összegyűjtöttek. Boros Péter, a Szabadságharcosokért Alapítvány kuratóriumának elnöke fogalmazta meg nagyon világosan ’56-hoz vezető okokat. Nem a kommunista, ÁVH-ás provokációról vagy a szovjet beavatkozásról volt szó, hanem arról, hogy tíz éves kommunista átnevelés és kemény elnyomás ellenére a magyar nemzet hogyan válaszolt a sérelmekre. Az akkori ifjúság még a háború előtt és alatt kapta meg azt a nevelést, amelynek következtében mélyen sértette az elnyomó rendszer, és bántotta a napi hazugságözön. Így a haza, a nemzet iránti elkötelezettség benne élt még a politikával egyáltalán nem foglalkozó fiatalban is. Ezért fogott fegyvert, amikor a békes követeléseire fegyvertűz volt a válasz.

A „néphadsereg” tisztjei pedig ugyanezen az alapon tartották elképzelhetetlennek, hogy fegyverrel támadjanak rá saját nemzetükre. Ilyen parancs nem is hangzott el – szerencsére. De a „néphadsereg” inkább tétlenül a laktanyáiban maradt, semmint hogy rátámadjon saját népére.

Ez a viselkedés is a Horthy rendszer nevelési és oktatási politikájának, a hazaszeretetre nevelésnek volt a közvetlen eredménye. Jónéhány katona és katonatiszt érezte úgy, hogy a forradalom, a felkelés mellett a helye, mert jó helyen volt a szíve!

Azt hiszem, mindannyiunknak vannak erről élményei, emlékei. És ez volt a jellemző a „rendes”, kék egyenruhás rendőrségre is. Kivételt csak az ÁVH-ások, különösen a nem-besorozottak képeztek.

**A kommunistáknál kártékonyabb, veszélyesebb
embertípust nem produkált a világtörténelem”
(Szoltsenyicin)**

Összegezve, láthatjuk, hogy ötvenöt évvel ezelőtt csodálatos módon fogott össze a nemzet, és küzdött a szabadságáért. Nem győztünk, mert nem győzhettünk. A világ urainak nem állott érdekében a Jaltában összeácsolt, majd Potsdamban szentesített „világrend” fölborítása. És mi, magyarok éppen azt a főbenjáró bűnt követtük el: új világrendet akartunk, amely az összes, a nagyhatalmak önös érdekeit sértő szabadság törekvésnek adott volna példát és tápot, ha győzni hagyták volna. Hát, persze, hogy nem hagyták!

*Már a weben is
elérhetők
vagyunk!
TIB1956.HU*

**ERRE EMLÉKEZZ EURÓPA! ÉS EZT NE FELEJTSE
SOHA –
EGYETLEN MAGYAR SEM!**

2011. október 14.

v. H. Sz.

Pécsi L. Dániel

Jelek, jelképek

A címerek kialakulása, történelmi szerepük a közösségek életében

A szümbolon görög szó jelet, jelképet fejez ki kettős értelmezhetőséggel. Egyrészt felfoghatjuk hitvallási formula-ként, melynek legszebb példája az apostoli hitvallás (symbolum apostolicum), vagyis a „hiszekegy...”, amely az őskeresztény gyülekezetekben Kr. u. a IV. században alakult ki. Ennél fontosabb azonban azoknak a jeleknek, képeknek az olvasata és jelentéstartalma, melyeket megtalálunk egyrészt a Bibliában (Szentírásban), másrészt pedig fellelhetjük példázataikat az egyházművészet és népművészet gazdag tárházaiban.

Az őskeresztények ezeket a jeleket, jelképeket, titkos jelekként alkalmazták azért, hogy egymással bizalmi kapcsolatba kerülhessenek. Ezeket a jelképeket az állat- és növényvilágból, valamint az Ó- és Újszövetségből merítették. Ismertes, hogy a Bárány jelképezte Jézus Krisztus áldozati halálát, a Kereszt a szenvedést és véráldozatot, a Jó Pásztor pedig a feltámadt Krisztust. A Szőlőtő a Krisztushoz való szoros kötődést és a meg- váltottaknak szóló ígéretet, a Pálma pedig a vértanúk győzelmét hirdette és terjesztette.

A jelképeknek azt a rendszerét, melyet egy közösség tagjai többé-kevésbé magukénak vallanak és használnak nevezük kultúrájának (Greentz 1973: 193-237).

A jelképek felvállalásával az adott közösséghez fűződő szoros összetartozásunkat hangsúlyozzuk.

A jelképek szerepe a kultúrában az önazonosság (identitás) megerősítése.

Összegzésként elmondható, hogy a jelképek legfontosabb küldetése az összetartozás hangsúlyozásának, az adott közösség történelmi múltjának és jelenének megjelenítése.

Ezt a küldetéses feladatot teljesítik évszázadok óta a különböző rendeltetésű címerek.

A címer egy ország, vagy egy adott közösség legfontosabb jelképeinek egyike, történelmének szimbóluma.

A középkori királyok, uralkodók és az arisztokrácia udvaraiban a címerek a mindennapi élet fontos kellékei. Elkészítésüket a címerek használatában, kialakításuk törvényeiben jártas, különleges tornképzettségű emberek, a heroldok végezték; nyilvántartották, valamint feljegyezték történetüket. Munkásságuknak köszönhetően már a XIII. századtól kezdve megszülettek azok a címerkönyvek és címertekercsek, melyek uralkodók, országok és főemberek jelképeit ábrázolták és ismertették. Ezen címerek a középkor századaiban, az „élő heraldika” korában praktikus célokat szolgáltak. A lovagi tornák talpig páncélba öltözött küzdőfeleit sisakdíszükkel, címeres pajzsukkal és zászlós lándzsájukkal különböztették meg. A csaták után a halottakat címerük alapján azonosították. A címereket először a pajzson alkalmazták, melyre rádolgoztak és ráerősítettek különféle anyagokat. Később élénk festéket, színeket is használtak. A pajzsra helyezett címerek rákerültek könyvekre, nyeregtakarókra, a lándzsa zászlócskájára, sőt a sisakra is plasztikus formában. Ezek a heraldikai jelvények színben és formában egymással azonosak voltak, amint az a Nagy Lajos király (1342-1382) korabeli Bécsi Krónikában is több helyen látható. A lovagi csatatereken lovag lovag ellen küzdött. Megvetettek minden cselvetést, a lovagi becsület követelményei szerint legyőzött ellenfeleiknek megadták a végtisztességet és a csatateréről elmenekülőket nem üldözték. A lovagi hadseregek viszonylag kis létszámúak voltak, melyek legkisebb egysége maga a lovag volt fegyverhordozóival és apródjaival. 4-10 lovag lándzsát, 17-40 lovag szakaszt, több szakasz pedig 200-400 főből álló bandériumot (zászlót) alkotott.